

BARACSI ÁRON LAJOS

2. aktív félév

Számvitel levelező mesterképzés

BGE PSZK

Konzulensek:

Dr. Denich Ervin;

Dr. Hegedűs Szilárd

egyetemi adjunktus;

egyetemi docens

BGE PSZK

A MAGYARORSZÁGI CSALÁDI VÁLLALKOZÁSOK PÉNZÜGYI DINAMIKÁJÁNAK VIZSGÁLATA ELTÉRŐ MAKROGAZDASÁGI IDŐSZAKOK TÜKRÉBEN

Jelen kutatás célja a magyarországi családi kis- és középvállalkozások pénzügyi teljesítményének, pénzügyi menedzsment sajátosságainak vizsgálata, illetve összehasonlítása a nem családi közvetlen iparági versenytársak teljesítményével, gyakorlataival két eltérő makrogazdasági szakaszban: a növekedéssel jellemezhető 2016 és 2019 közötti, illetve a külső sokkokkal terhelt 2020 és 2023 közötti időszakban.

A kvantitatív elemzések alapját egy 1062 vállalkozásból álló adatbázis képezte (531 családi minta és 531 kontrollminta vállalkozás), amelynek kialakítása az ORBIS, EMIS és OPTEN vállalati lekérdező rendszereire, valamint célzott megkeresésekre épült. A kialakított mintaszerkezetek visszatükrözik a KSH méret-, jogi forma-, székhely- és ágazati megoszlásai, időszaki megoszlásainak átlagát a reprezentativitás erősítésének érdekében. A pénzügyi menedzsment sajátosságok feltáráshoz egy kiegészítő online kérdőív került alkalmazásra (kvalitatív megközelítés). Az adatelemzésekhez IBM SPSS és az Amszterdami Egyetem JASP elemző szoftverei nyújtottak segítséget. Az adatfeltáró és következtető empirikus elemzések során leíró statisztikák, független és párosított nemparaméteres próbák, hatásméret, megbízhatósági mutatók, továbbá főkomponens- és klaszteranalízisek kerültek felhasználásra.

Az elemzések eredményei szerint a vizsgált időszakokban nem mutatkozott tartós és szignifikáns különbség a családi és nem családi vállalkozások dinamikus pénzügyi teljesítménymutatói között. Ugyanakkor a pénzügyi menedzsment több dimenziójában szignifikáns eltérések jelentek meg: a tervezési gyakorlatokban, a finanszírozási források és preferenciák terén, valamint a pénzügyi befektetési eszközök használatában. A likviditáskezelés területén részleges különbségek voltak azonosíthatók, azonban a beruházási attitűd esetében nem igazolódott következetes eltérés. A faktor- és klaszteranalízisek eredményei alapján a családi vállalkozások konzervatív, likviditási óvatosságot és erős tulajdonosi kontrollt preferáló profillal jellemezhetők, míg a nem családi vállalkozások inkább kiegyensúlyozottabb, részben fejlesztésorientált és rugalmasabb működési mintákat mutatnak.

Összességében megállapítható, hogy a családi tulajdon, identitás és kontroll nem társul következetesen jobb vagy gyengébb pénzügyi teljesítménnyel, ugyanakkor markáns eltéréseket eredményez a pénzügyi menedzsment gyakorlatokban, különösen a tervezés, a finanszírozás, a likviditáskezelés és a befektetési döntések területén.